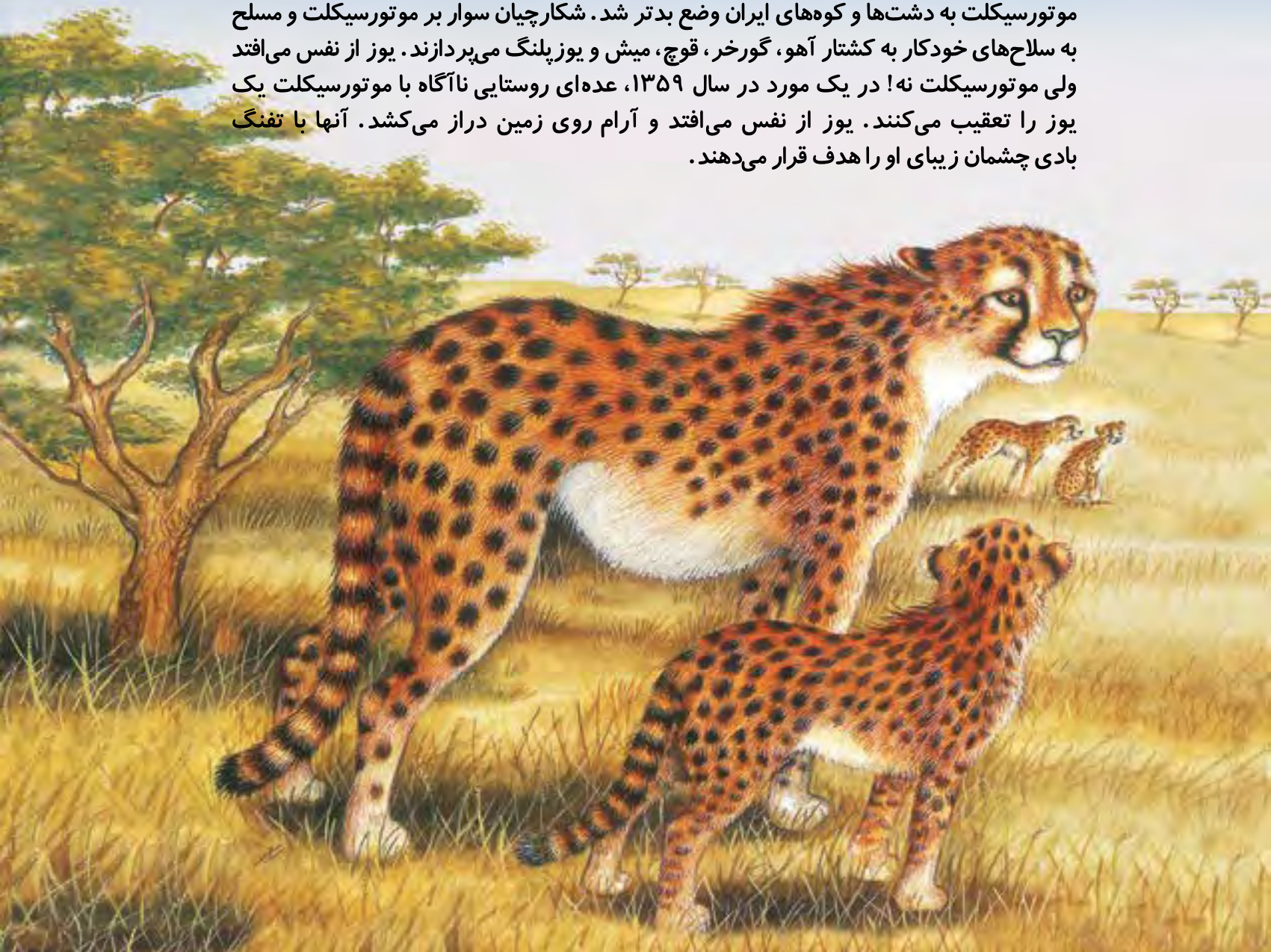

یوز (یوزپلنگ)

یوزپلنگ آسیایی فقط در ایران زندگی می‌کند. این نوع یوزپلنگ یکی از کمیاب‌ترین جانوران روی زمین است. هیکل یوزپلنگ بسیار زیباست. از گوشه چشم‌ها، تا گوشه دهان یوزپلنگ، خط‌های سیاه رنگی به نام خط اشک، کشیده شده است. یوزپلنگ خیلی آرام به تعقیب شکار می‌پردازد و تا احساس کرد که شکار وجود او را حس کرده است، می‌ایستد و دوباره تعقیب را شروع می‌کند تا به حدود ۱۰۰ متری شکار برسد که ناگهان با سرعت بیش از ۱۰۰ کیلومتر در ساعت خود را به او می‌رساند. در ایران از زمان‌های قدیم، یوز را بعد از اسارت برای شکار آهو، بز و خرگوش تربیت می‌کردند. یوز تربیت شده، این جانوران را تعقیب و برای صاحبش شکار می‌کرد. آهو، بز، قوچ و میش شکارهای مورد علاقه یوزپلنگ‌اند که در سال‌های اخیر بسیار کم شده‌اند.

با کم شدن غذا، تعداد یوزها هم بسیار کاهش یافته است. شکار غیرقانونی خطر دیگری است که نسل یوزپلنگ ما را تهدید می‌کند. در حال حاضر یوز در پارک ملی کویر و مناطق حفاظت شده خوشبیلان، بهرام گور، خار توران و موته زندگی می‌کند. در سال ۱۳۵۷ تقریباً ۴۰۰ یوزپلنگ در ایران زندگی می‌کردند که تعداد آنها در حال حاضر به کمتر از ۵۰ رسیده است. یوز حیوان بی‌آزاری است که به انسان حمله نمی‌کند مگر اینکه خود یا توله‌اش مورد حمله قرار گیرند. بعد از جنگ دوم جهانی جیپ وارد ایران شد. این ماشین بهترین وسیله برای حرکت در راه‌های خراب خاکی آن زمان بود و به سرعت جای اسب را در تعقیب شکار گرفت. با آمدن موتورسیکلت به دشت‌ها و کوه‌های ایران وضع بدتر شد. شکارچیان سوار بر موتورسیکلت و مسلح به سلاح‌های خودکار به کشتار آهو، گورخر، قوچ، میش و یوزپلنگ می‌پردازند. یوز از نفس می‌افتد ولی موتورسیکلت نه! در یک مورد در سال ۱۳۵۹، عده‌ای روستایی ناآگاه با موتورسیکلت یک یوز را تعقیب می‌کنند. یوز از نفس می‌افتد و آرام روی زمین دراز می‌کشد. آنها با تفنگ بادی چشمان زیبای او را هدف قرار می‌دهند.

در سال ۱۳۷۳ باز هم این فاجعه تکرار می‌شود. سه یوز شش‌ماهه شیرخوار بدون مادر، از فشار گرسنگی وارد باغ‌های اطراف شهر بافت می‌شوند. با مشاهده آنها، همه مردم بسیج می‌شوند تا با سنگ و چوب این سریعترین حیوان جهان و نادرترین گربه ایرانی را بکشند. سنگباران آغاز می‌شود. یک توله کشته و دومی بی‌هوش می‌شود. مأمورین سازمان حفظ محیط زیست با خبر می‌شوند و یوز مجروح را به بیمارستان می‌رسانند که در آنجا می‌میرد. یوز سوم زنده می‌ماند که به پارک پردیسان تهران منتقل می‌شود (به نقل از بیژن فرهنگ دره شوری). هنوز خاطره تلخ از بین بردن شیر و ببر ایرانی را فراموش نکرده‌ایم که نسل یوزپلنگ را در خطر نابودی می‌بینیم. آیا می‌توان از نابودی نسل یوز جلوگیری کرد؟ با آگاهی و اراده شما بچه‌ها نسل یوزپلنگ، این میراث باشکوه خود را نجات خواهیم داد. بچه‌ها حالا اگر در یک فیلم کسی را دیدید که پالتویی با پوست یوزپلنگ بر تن دارد یا کسی که پوست یوزپلنگ را در خانه زیرپایش انداخته است، چه احساسی به شما دست می‌دهد؟

